

JUSTICIA SOCIAL

EPOCA IV - NUM. 47
22 de febrer del 1936

PREU: 20 cènts.

Redacció i Administració:
Primer de Maig, 7
TELÉFON 15486
BARCELONA

Unió Socialista de Catalunya

La llibertat de tots els empresonats polítics i socials ha d'ésser decretada immediatament. No pot ésser ajornada ni un minut més.

Llibertat, llibertat i llibertat!!

Una crida del C. E. de la U. S. C.

El C. E. de la Unió Socialista de Catalunya ha pres l'acord de comunicar a tots els companys afiliats i a totes les Seccions que no es deixin desviar per actituds i rumors sospitosos, que sols circulen amb permís de l'autoritat competent, i estar atents a les consignes del C. E. que els seran comunicades per circular privada o, en últim cas, pel procediment més ràpid possible, si n'hi ha necessitat.

Conseqüents amb la nostra política, que sols nosaltres tenim autoritat per variar, responen sempre lleialment als nostres compromisos, la U. S. C. no s'apartarà dels pactes establerts en el document publicat a la premsa el dia 4 de febrer de l'any en curs, signat pels partits republicans liberals-demòcrates i les organitzacions polítiques de la classe obrera, mentre els partits que integren el Comitè d'Enllaç d'Esquerres Catalanes, actuïn amb la mateixa reciprocitat.

Ningú no pot dubtar del fervent desig que sentim per la llibertat dels companys que caigueren per lluitar contra la reacció feixista; ningú no pot dubtar de la nostra disposició a acceptar qualsevol fórmula, jurídica o no, que tendeixi a convertir en realitat aquesta llibertat tan desitjada; ningú no desitja més que nosaltres el restabliment de l'Estatut, però ningú tampoc no pot dubtar de la nostra confiança en els homes que hem delegat per a constituir el Front d'Esquerres Catalanes. Qualsevol altra actitud — a part d'altres consideracions que fàcilment s'endevinen —, l'estimaríem improcedent i susceptible de provocar reaccions contrarevolucionàries que avui, encara més que facilitar, perjudicarien els anhels que tots sentim.

Tenim el convenciment que la situació actual no pot durar molts dies i, per tant, qualsevol solució que se'n derivi, ha de conduir necessàriament a una situació política que no necessitarà estimulants per a complir els pactes signats amb els proletariats.

No som partidaris de l'alarmisme sistemàtic, però no estem desprevinguts, com tampoc no ens deixarem arrossegats inconscientment per ningú, de bona o mala fe, que vulgui portar-nos a un terreny que la magnitud de la victòria del passat diumenge fa innecessària.

Companys: amb fermesa, però sense nerviosismes, no parem de demanar la immediata llibertat dels nostres presos, sense renunciar, però, a l'exigència del compliment total del manifest-programa del Front Popular d'Espanya publicat el dia 15 de gener d'enguany i que el Front d'Esquerres Catalanes va fer-se, també, seu.

Per la llibertat dels nostres presos!

Pel socialisme!

Salut!

L'ensorrada del caciquisme

El caciquisme s'ha ensorrat. Portela, des del ministeri de la Governació, ha posat en joc totes les velles armes, totes les trampes i totes les martingales pròpies dels temps de la monarquia per tal de fer triomfar els seus propis candidats, els clàssics Vencasillats, i els candidats de les dretes. Ha comès tota mena d'arbitrariats i abusos. Ha corregut a tota llei d'atropellaments, canallades i coaccions. Ha destituït i reposat ajuntaments segons les seves conveniències polítiques. Ha nomenat governadors addictes perquè preparassin totes les tupinades possibles i imaginables. Ha ressuscitat els difunts delegats governatius perquè impedissin, fos com fos, la lliure expressió de la voluntat popular. Portela ha presidit i dirigit unes de les eleccions més brutes que hi hagut a Espanya i ha fet ús de tots els recursos característics dels vells temps caciquistes de la difunta monarquia. Però tot plegat no li ha valgut de res. L'allau popular ho ha enderrocat tot i ha esmicolat l'edifici bastit des de les altures del Govern, sota els auspicis potser, de qui havent d'estar al marge de les lluites polítiques, ha donat proves de la seva vocació irresistible de cacic màxim del país.

Portela, per tal d'assolir els seus objectius i de servir alts designis, s'ha aliat amb els monàrquics i els enemics declarats i encoberts del règim democràtic. Ha fet causa comú amb March i li ha donat carta blanca perquè fes i desfes d'acord amb els seus interessos i les seves concupiscències de contrabandista i de delinqüent vulgar. Ha escampat a dojo els diners del pirata mallorquí a fi de comprar la consciència dels ciutadans d'Espanya. Però tot plegat no li ha valgut de res. March, l'enemic públic més perillós del país, passava la frontera l'endemà de les eleccions, potser per a no tornar mai més. I Portela, segons sembla, s'ha quedat sense acta de diputat.

Portela ha ajavorit amb la seva protecció tots els exemplars armats i corcats de l'anacrònica política, la destrucció de la qual havia estat la motivació del canvi de règim. Els Melquíades Alvares, els Martínez de Velasco, tots els representants de la fauna caciquista, havien trobat reds a l'ombra benefactora del Poder en mans de l'ex-governador de Barcelona. Però tot plegat no els ha valgut de res. Els Melquíades Alvares i els Martínez de Velasco, s'han

quedat sense acta gràcies a l'empena i la decisió del poble.

I a Catalunya, la Lliga, junt amb els representants dels sectors reaccionaris i de la gran burgesia catalana, ha aprofitat la situació privilegiada que li donava el fet d'ocupar abusivament i il·legítimament els llocs de govern per a emprar totes les males arts que donaven la tònica a les eleccions de l'època de la monarquia. Ha copiat, adaptant-la a la realitat catalana, la tàctica utilitzada pel Govern de Madrid. Però tot plegat no li ha valgut de res. Tots ells, units en un conglomerat repulsiu, han sofert una derrota que els hauria de fer caure la cara de vergonya.

Aquests fets tenen una enorme transcendència i una valor simptomàtica extraordinària. La victòria de les forces obreres i d'esquerra, obtinguda en aquestes condicions, vol dir que la República, malgrat l'obra destructora i carregada de males intencions de l'afrentós bienni negre que acabem de patir tots plegats, ha tingut la virtut de deixondir la consciència civil de les masses obreres i camperoles. Vol dir que la República, a despit dels atacs dels seus adversaris, ha sabut infondre a aquestes masses la noció de llur pròpia força i ha sabut interessar-les per la política, tot traient-les del retraïment i la inhibició en què havien viscut sempre abans del canvi de règim, quan aquest darrer consistia en una monarquia absoluta recoberta d'un tènue vernís de democràcia i quan el joc de la política era pura comèdia i una farsa perfecta. I vol dir també, per consegüent, que ha sabut emancipar-les de la tuteia interressada i repulsiu a què les tenia sotmeses el caciquisme, herba maligna que brotava, endèmica i plena d'ufana, per les terres d'Espanya, talment com si fos immortal.

Es imprescindible, però, que les forces d'esquerra burgesa i proletàries prossegueixin llur tasca d'higienització, puix que encara queden al país importants focus d'infecció rebels que cal reduir sense contemplacions i recurrent, si l'antisèpsia no hi val, als procediments cruentos de la tècnica quirúrgica. I cal fer-ho aviat per tal que aquestes eleccions memorables del 16 de febrer del 1936, que han de consolidar enfront de la reacció el règim democràtic, puguin dur entre altres aquest títol: «L'ENSORRADA DEL CACIQUISME».

Opinió d'un vell militant

El primer acte de govern de les "esquerres" deu ésser donar compliment al veredicté popular: l'alliberament de tots els empresonats.

Després, sanejament de la República per assegurar-li la vida formosa i llarga, i satisfacció dels desigs populars, si aviat no es volen trobar desplaçats pel descontent els directius del Front Popular. Tingueu, a més, en compte, que les dretes explotarien el truc amb argúcia per minar el terreny conquerit.

I no descuidin acompanyar la serenitat amb una gran dosi de memòria i energia per a reduir la folia de les dretes, ja que ho és pretendre burlarse del poble, amb la imposició d'un cop d'audàcia, després de la gran derrota que patiren a les urnes.

A. RENART

Cal fer justícia, justícia, justícia... a tots els assassins i criminals del bienni negre.

El poble no ha de perdre la memòria. Cal recordar tots els assassinats comesos impunement pels enemics del poble.

La manifestació d'abans-d'ahir Les comarques

La manifestació d'abans-d'ahir era evidentment inoportuna. No era ni improvisada i espontània, ni tampoc preparada: era només, cosa distinta i lamentable, preparada d'improvís. I, encara, resultava inoportuna per manca d'objecte clar. No podia ésser de protesta, perquè constituït ja i en funcions el Govern Azafia no tenia sentit protestar. D'alegria? Menys, perquè no la podem recobrar mentre els presos no seran entre nosaltres. I per a demanar llur llibertat tampoc no procedia celebrar-la, quan ja feia quatre hores que el Govern havia proclamat per la ràdio que era cosa immediata. Per tant, llançar al carrer les masses, sense objecte, en un moment passional, no era sinó una temeritat capaç de produir estralls.

És clar que la demanda d'amnistia no és mai sobrerament mentre queda un sol pres social o polític, i que potser el Govern, malgrat la seva evident voluntat, havia de tirar més al dret en un afer tan vital i alliberar-los tots ni que fos per una simple ordre telegràfica. Prou ens quedarà temps de discutir la llei i votar al Parlament article per article, però ara no calia deturar-se en escrúpols legals quan començant pel President de la República tots han prescindit de la Constitució per a anar contra el poble, i això ha durat tres anys. Malgrat tot, la manifestació era totalment gratuïta, i aquells que l'engegaren al carrer impremeditadament podien haver-ho vist.

Però, establert el principi que discrepem de la demostració en ella mateixa, per molt que en com-

partim l'esperit, el cas és que l'acte es va produir, i que davant el fet consumat calia salvaguardar-lo. Per això si la negra policia anticatalana que ens van enviar els lladres de l'estraperlo la volgué aprofitar per a rabejar-se contra el poble que l'ha repudiat, cal castigar aquesta policia i cal aprofitar el primer escarment per a donar una lliçó ben clara de les noves maneres republicanes.

En efecte: sembla comprovat que totes les víctimes en foren degut a bales de màuser, i no cal dir res més per saber que caigueren per provocació, i que les va ferir i les va matar la policia del Duelo, del Martin Bàguenas i d'altres elements indesitjables.

És aquella mateixa policia—corregida, augmentada i empitjorada—que abans de marxar del nostre país quan el traspàs de Serveis varen destruir àdhuc els armaris de les delegacions. És aquella que va ésser reclutada entre els sicaris del 6 d'octubre, per tot Espanya, fent donar una passa endavant a les companyies a «los que quieran ir a joder a los catalanes». La que ha acampat al nostre Parlament, a les nostres escoles, al nostre Cadci, manada per monàrquics descarats. Les excepcions que en ella constitueixen els guàrdies procedents dels nostres serveis o els republicans comptadissims han de sofrir la fèrula incivil dels pistolers del Borbó ressuscitats.

Precisament el no donar a aquesta genteta una oportunitat de venjar-se provocant-nos conflictes abans de marxar, era una raó per a evitar les expansions públiques.

Jugar a sindicats

La situació sindical que travessem en aquests moments s'assembla molt als períodes històrics de desordre en què no hi ha poder possible, i en els quals de qualsevol cosa se'n fa una força i un poder. Aquí ha existit una forta central sindical, la Confederació Nacional del Treball, la qual, en enrunar-se, ha donat naixement i ha encoratjat tots els assaigs, per arbitraris, i àdhuc mal intencionats, que fossin. Els militants d'altres tendències obreres que havien tremolat davant la C. N. T., així que han perdut la por s'han cregut que eren els herois predestinats capaços d'aixecar amb la vareta màgica del seu caprici una C. N. T. a cada cantonada. La superstició del monstre havia castrat les energies dels seus enemics; la seva caiguda ha fet desbordar les audàcies mal retingudes, portant-les a un límit d'inconsciència veritablement revoltant des del punt de vista de classe. Hi ha gent que no ha tingut escrupol de dir: «farem un Sindicat», de la mateixa manera que un candidat pocavergonya deia a un auditori electoral: *farem un riu*. Perquè, per no mancar-li la nota grotesca en la situació actual, fins i tot ha aparegut el professional de fer Sindicats. I els podrien fer en sèries, a tant la peça.

No es té en compte l'exemple que està donant el proletariat francès, el qual ha aconseguit fer desaparèixer tots els nuclis anèmics del món sindical per a arribar al miracle (a aquest extrem hem arribat d'haver d'emprar aquest qualificatiu), que en cada localitat francesa sols ni hagi un Sindicat per cada branca industrial. Naturalment que allà no havia sorgit l'especimen que es cregués capaç de manejar la massa obrera al seu arbitri i decidit a formar Sindicats a tort i a dret. Encara que sembli mentida existeix una mena de lluitadors per als quals el fer Sindicats, com aquell que fa tortells, constitueix tota una concepció sindical, un cos orgànic de doctrina. Hem arribat a una època en què, a l'exemple del feixisme, l'existència d'una institució té lloc pel que pugui tenir de creació i desenvolupament mecànic i material, i no pel que pugui tenir de contingut i de substància orgànica.

En contrast amb el període creador per excel·lència del moviment sindical en què existia un criteri del moviment obrer que feia buscar les condicions susceptibles d'unir, de trobar els principis que poguessin tenir quelcom de comú per a tots els obrers; ara es prenen les condicions socials i els principis orgànics com una plataforma per a arribar a fer organitzacions d'interessos, amb l'únic propòsit que aquests interessos puguin instal·lar-se en l'engranatge del règim actual, i viure de la vida de cada moment, sense cap ulterior possibilitat transformadora. La finalitat de trobar un òrgan sindical que interpretés les condicions del moviment obrer s'ha abandonat en absolut per a totes les tendències.

És cert que aquí encara ens trobem amb dificultats per a fer entendre a la gent que el moviment sindical és sempre el servidor d'una determinada política. Això explica que es vulgui supeditar als Sindicats a interessos partidistes en el que tenen de més vulgar i mesquí, i això com a substitutiu del reconeixement voluntari que han aconseguit els moviments sindicals que ja es troben en llur punt madur, de què els Sindicats són essencialment unes organitzacions que no poden contradir-se amb el moviment polític que representen els partits obrers.

Potser seria hora que tots féssim el que està en les nostres mans per a evitar aquest espectacle trist i vergonyós de dividir més els obrers; i que (àdhuc en el cas que les lluites de tendències portessin pel camí de muntar cadascú el seu *tinglado*) tinguéssim prou grandesa d'ànim per a saber-ho superar; i de pensar que les centrals sindicals no s'improvitzen, i menys per segons qui, i que cal aprofitar el que tinguem de valors sindicals per a aixecar una bandera que, almenys, ens pugui fer quedar bé com a moviment polític.

RAMON JOVÉ BRUFAU

Però ara que ja està fet, repetim-ho, el Govern té el dret i l'obligació de realitzar un càstig exemplar damunt els responsables de la força, i de reduir el paper d'aquesta força a la mínima expressió fins que torni al seu lloc el Govern de Catalunya i s'empari novament de l'ordre públic, com pertoca.

Pensem que amb un 4 de setembre de 1931, per no haver deturat a temps exstralimitacions i violències policiaques, es produí una vaga general que divorcià algun sector obrer de la República naixent, i s'entronitzaren Angueres. I que l'autoritat es demostra en primer lloc imposant-se als seus servidors.

GRANIER-BARRERA

L'ESPECTRE DEL COP D'ESTAT

A l'hora de tancar aquesta edició ja està constituït un govern republicà. Probablement que aquest fet tranquil·litza l'ànim dels qui, tots aquests darrers dies, s'entristien mútuament l'esplendor de la victòria expressada a les urnes, amb el rumor de què hi havia en preparació un cop d'Estat de tipus militar per a la implantació d'una dictadura, l'objectiu immediat de la qual fóra el burlar la voluntat popular.

No sabem, en concret, en quins punts es recolza l'esmentat rumor, ni el que hi pot haver de cert. El que si sabem, és que no hi haurà cop d'Estat i molt menys per part de qui la gent es pensa.

I en fer aquesta afirmació, que algú podrà pensar que és fruit d'estar al corrent de certes activitats fèrboles, hem de dir que ho fem, solament, previ un estudi ràpid del que poden donar de si certs generals d'opereta. La conclusió a què arribem és que no n'hi ha cap, absolutament cap, amb condicions per a dur a terme una obra d'aquesta envergadura.

I així, primerament, que per establir una dictadura cal tenir un dictador i, aquest, no es veu per enlloc. Ni remotament es pot suposar que el *noi prodigi* reunegi aquestes condicions, doncs hem de convenir que és un pobre baladrer incapacitat en absolut — tant per la seva complexió mental com per la seva formació fisiològica — per a reeixir en aquest intent.

Descartat, doncs, el *jefe, jefe, jefe* (a) *jefazo*, ploràmiques màxim dins el Ministeri de la guerra, no veiem dins els raquífics quadres formats per cadàvers polítics amb tuf de segle XIX, ningú que tant sols, per uns minuts pugui distreure el nostre temps fent suposicions.

En l'element civil no hi ha res

JOVENTUT SOCIALISTA DE CATALUNYA

A tots els afiliats

Aconseguida la victòria del F. P., la preparació de la qual exigia l'aplicació de totes les nostres energies i activitats, ha arribat el moment de pensar en la nostra organització. Fins ara l'apoi a totes les activitats del Partit era indispensable i inexcussable. L'empresonament dels 30.000 companys feia oblidar totes les nostres deficiències i apreciacions sobre la tàctica política a emprar i ens obligava a abocar-nos de ple i incondicionalment a les tasques pròpies i genuïnes del Partit.

No ens dol gens haver treballat així. Però, si bé fins ara la nostra assistència era inexcussable avui canvia completament la situació.

Constituides les joventuts per tal de vetllar per la puresa de principis administratius i tàctics, ara

d'aprofitable, sobretot en la part de les dretes retrògrades. Queda ja només suposar que existís en l'element militar un geni capaç de tal malifeta. Tampoc el veiem. Nosaltres coneixem militars de mal geni; geni militar no tenim esment que n'hi hagi cap.

A la vista de tot això i, convenint que un dictador ha de reunir una colla de condicions gens comunes entre els homes, hom pot afirmar que no hi ha cop d'Estat. No perquè no n'hi hagi ganegs, però... és que amb les ganes soles no n'hi ha prou.

***

Acostumem-nos, doncs, a no alarmar-nos per suposicions infundades que la majoria de les vegades tenen llur origen en taules de cafè on, a llur entorn, gent desvagada arranja cada dia les coses, no sols d'Espanya, sinó del món sencer.

No fem el joc a l'enemic. Fent circular aquests rumors es crea un ambient apassionat que a la llarga és favorable a la realització de negres designis. Quan d'una cosa es parla massa és que hom li dona importància. I, creieu-me, la millor manera de no fer el joc a l'enemic, és no donar importància a llurs minúscules activitats.

«Què alguns ciutadans vestits d'uniforme gesticulen epilèpticament? Se'ls redueix de la manera que es redueix a un altre ciutadà qualsevol. No veiem gegants en els molins de vent.

Sobretot els homes dirigits i responsables són els que menys han de donar crèdit a tota la xerrameca d'aquests dies.

***

Tota la història d'Espanya està plagada de «pronunciamientos», però les coses duren fins que s'ac-

REUS

«Rebem:

En la reunió proppassada fou anomenada la següent Junta:

President, Josep Mendoza i Domènec.

Sots-president, Joan Gilabert i Romagosa.

Secretari, Santiago Balsells i Pellicer.

Sots-secretari, Antoni Bofarull i Nogués.

Tresorer, Angel Pallejà i Vall.

Comptador, Agustí Gabriel i Golel.

Vocals: Sebastià erré i Pàmies, Josep Pellicó i Mestres, i Jaume Vicheto i Català.

Esperem que tot sels afiliats, donant-se compte de la transcendència del moment acudiran al lloc de lluita.»

ARENYS DE MAR

El proper diumenge, dia 4 de març tindrà lloc la reunió general reglamentària a la Cooperativa obrera «La Fraternalitat». Entre altres assumptes a tractar figurarà una proposició referent a la creació de la Secció de Cultura, signada per A. Solà i J. Guasch.

Sabem que el nostre amic J. Benet ha rebut un anònim d'un valent covard d'aquesta vila. No sabem el contingut del mateix, però se suposa qui és l'autor. En el seu dia donarem més detalls d'aquest assumpte. — A. Solà.

ben i el poble, amb la República, va dir: «això s'ha d'acabar» i, de fet, s'ha acabat.

Tots els ciutadans són igual i no hem de tenir por a estaments carregats d'estrelles. Els treieu la saca i dintre hi queda, en el millor cas, un home com vosaltres.

Fugi, doncs, lluny de nosaltres l'espectre del cop d'Estat, que en els moments àlgids de la política es cerneix damunt de les nostres testes i afirmem, cada dia més, amb seguretat que si un cop d'Estat hi ha d'haver en el futur, ha d'ésser el nostre.

TOMAS AMAT

La Lluga i la Ceda diuen que acataran la voluntat popular. Ningú no els ho ha d'agrair ni els ho agrairà.

REOBERTURA DEL CADCI

El passat dimarts, a quarts de nou de la vetlla, un grup de socis representatius del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, presidits pel jove diputat electe i soci del Centre, el company Pere Aznar, del Partit Català Proletari, es personaren al local de l'esmentada entitat obrera, encara ocupat per la força pública.

Després d'un viu diàleg s'aconsegui penetrar al Centre i per mitjà de torxes fou recorregut tot ell, podent donar-se compte els visitants dels lamentabilíssim estat en què es troba després de la irrupció violenta de l'exèrcit la nit del 6 d'octubre del 1934.

Tot és esbotzat, destroçat, saquejat. Com a eloqüent detall citem que dels dos mil i més volums que posseïa la biblioteca, només en resten dues dotzenes, escampats per terra. De màquines d'escriure i altres aparells, ni parlar-ne. I molta destrucció, molta...

Seguidament va ésser presa rigorosa acta notarial de tot el malmetès i robat, i després de dipositar uns poms de clavells rojos als llocs on caigueren els herois, fou hissada la bandera barrada a la balconada central, damunt mateix de les runes ocasionades pel bombardeig de l'artilleria.

Saludem amb tota efusió al gloriós CADCI i desitgem que amb tota rapidesa reprengui el seu ritme accentuant encara més l'aspecte sindical del treballador mercantil i arrencant d'una vegada d'aquella casa l'esperit confusionista.

JOSEP MARIA ROIG

COMITÈ DE LA J. S. C. (S. B.)

